

Museopalvelut

Museoiden kokonaiskävijämäärä (389 992) ylitti vuodelle 2022 asetetut tavoitteet ja edellisen vuoden kävijämäärän. Vaikka vuoden alussa koronaepidemian tuomat rajoitukset vielä vaikuttivat palveluihin, niin museopalveluissa kuitenkin tavoitettiin lähes vuoden 2019 kävijämäärä (406 005). Biologisessa museossa saavutettiin 2000-luvun kävijämääräennätys (40 949). Erityisesti Kappas kakkaa -näyttely kiinnosti yleisöä. Luostarinmäen museokortteli avattiin yleisölle uudistettuna peruskorjauksen ja näyttelyuudistuksen jälkeen. Myös Luostarinmäen museokorttelin saavutettavuutta pystyttiin parantamaan uudistuksen yhteydessä.

Museopalvelujen ja museotoimipaikkojen kehittämistoiminta jatkui. Historian ja tulevaisuuden museo -hanke eteni suunnitellusti lukuun ottamatta arkkitehtuurikilpailun aloituksen siirtymistä vuodelle 2023. Kokoelmakeskushankkeessa jatkettiin muuton suunnittelua ja valmistelua sekä kokoelmien pakkaamista. Biologisen museon uudistusprojekti käynnistyi. Lisäksi muun muassa museon tietojärjestelmiä kehitettiin. Alueellisena vastuumuseona tehtiin myös alueellista kehittämistyötä ja käynnistettiin 13 ammatillisen museon yhteinen Varsinais-museon museoiden ilmastolupaus -hanke, jossa kehitetään museoiden toimintaa ekologisesti kestävämmäksi.

Toimintatuotot ylittivät talousarvion tavoitteet. Erityisesti pääsymaksujen ja museokaupan tuotot nousivat selvästi yli tavoitteiden ja museokaupan tuotto oli ennätysellinen. Koronaepidemian vaikutukset heijastuivat etenkin kokous- ja juhlapalveluiden vuokratuottoihin, mutta niidenkin kertymä kasvoi loppuvuoden aikana voimakkaasti. Myös toimintamenot ylittyivät, mutta toimintatuottojen kasvun myötä talouden toteutuma oli kuitenkin positiivinen.

I. Tavoitteelliset tunnusluvut

Palvelualue	Tunnusluku	Tunnusluvun mittayksikkö	To-teutuma 2019	To-teutuma 2020	Tavoite 2021	To-teutuma 2021	Tavoite 2022	En-nuste 31.12.22	Toteutuma 31.12.22
Museopalvelut	Lapsille suunnattuun toimintaan museotoimipai-koissa osallistu-vien määrä	lkm	42 464	9 217	-	11 237	40 000	30 000	35 166
Museopalvelut	Aikuisille suunnattuun toimintaan museotoimipai-koissa osallistu-vien määrä	lkm	52 141	17 694	-	22 915	50 000	40 000	40 292
Museopalvelut	Kokoelmien liikku-vuus: lainat, talle-tukset, valokuvati-laukset	lkm	2 686	2 480	-	2 400	2 400	1 700	1 961
Museopalvelut	Lausuntojen lukumäärä	lkm	577	1 436	-	948	1 200	1 050	1 004
Museopalvelut	Alueellisten palve-luiden käyt-täjämäärä	lkm	40	345	-	320	500	500	16 731
Museopalvelut	Finnasta avattujen museon tietuesivu-jen määrä	lkm	95 102	121 796	-	137 379	150 000	160 000	214 004
Museopalvelut	Museon sosiaali-sen median tilien seuraajien määrä	lkm	-	41 032	-	43 000	45 000	47 000	51 441
Museopalvelut	Museokauppojen keskiostos	€	1,85	2,36	-	2,14	2,50	2,30	1,83

	vuositasolla (€ / kävijä)								
--	---------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--

II. Toimenpiteet

Palvelualue	Toimenpide	Vastuuhenkilö	Ennuste 31.12.22	Toteuma 31.12.22	Kommentit
Museopalvelut	Kokoelmakeskus: Hankkeistaminen	Ruohonen Juhani	-	-	Pormestariohjelman nro: 18
Museopalvelut	Museon tietojärjestelmien jatkokehittäminen: Prikka 2.0 sekä integraatioselvitykset MIP-järjestelmään	Talamo-Kemiläinen Maarit	Prikka 2.0:n Mock-up ja MVP saadaan valmiiksi alkusyksyllä. Järjestelmä saadaan valmiiksi vuoden loppuun mennessä. Integraatioselvitysten tekeminen aloitetaan vuoden lopussa. MuseotNyt ja Aina ovat käytössä.	-	Pormestariohjelman nro: 18
Museopalvelut	Osallisuuden, vuorovaikutuksen ja saavutettavuuden vahvistaminen: asiakasraati- ja sidosryhmäytöskentelyn vakiinnuttaminen ja vapaaehtoistoiminnan elvyttäminen koronan jälkeen.	Ylänen Henna	Jatkettu vapaaehtoistoiminnan käynnistämistä. Osallisuus huomioitu tulevissa projektisuunnitelmissa.	-	Pormestariohjelman nro: 18
Museopalvelut	Linkitys kulttuurin kärkihankkeeseen	Ruohonen Juhani	-	-	Pormestariohjelman nro: 36
Museopalvelut	Digisti-projektissa laadittavan sosiaalisen median ohjelman jalkauttaminen	Ylänen Henna	Someohjelma käytössä, toimenpiteet vuodelle 2022 tehty.	-	Pormestariohjelman nro: 47
Museopalvelut	Digimuseo.fi -palvelun virtuaalisäiltöjen kehittäminen ja markkinointi	Pajarre Satu	Palveluun on tullut uusia sisältöjä ja opastusjärjestelmä vakiintunut.	-	Pormestariohjelman nro: 47
Museopalvelut	Analyysi museoiden palvelutarjonnasta osana matkailupalveluja (perhe- ja kulttuurimatkailu)	Ylänen Henna	Analyysi valmistunut ja kehittämiskohde valittu.	-	Pormestariohjelman nro: 74

Museopalvelut	Historian ja tulevaisuuden museo: Arkkitehtuurikilpailun kilpailuohjelma	Kurth Joanna	Kilpailun aikataulu tarkentuu yhteisterminaalihankkeen aikataulun tarkentuessa.	-	Pormestariohjelman nro: 75
Museopalvelut	Historian ja tulevaisuuden museo: Näyttelydisposition luonnos	Pajarre Satu	Näyttelydisposition luonnos on valmis.	-	Pormestariohjelman nro: 75
Museopalvelut	Luostarinmäen uudistamishanke: Uudistuksen loppuvaihe, museon avaaminen, kävijäpalautteen kerääminen, evaluaatio ja lopputoimet	Ylänen Henna	Luostarinmäen uudistushanke on päättynyt, museo toimii uuden konseptin mukaisesti.	-	Pormestariohjelman nro: 76
Museopalvelut	Biologisen museon uudistamisen projektisuunnitelma	Ylänen Henna	Projektisuunnitelma on hyväksytty ja projektin toteutus on alkanut.	-	Pormestariohjelman nro: 76

III. Henkilöstöohj. toimenpiteet

Palvelualue	Painopistealue	Toimenpide	Vuosi	Vastuuhenkilö	Toteutuma 31.12.2022
Museopalvelut	Rakentava ja hallittu muutos	Laajempaa keskustelua ja kartoitusta koulutustarpeista. Aktiivisesti ohjataan henkilöstöä koulutuksiin. Koulutusta kohdennetaan eri henkilöstö- ja ammattiryhmiin.	2022	Käär Pekka	Henkilöstöä aktiivisesti ohjattu koulutuksiin. Kaikille tarjottu mahdollisuus osallistua erilaisiin kokouksiin ja koulutuksiin sekä etä- että lähikokouksina. Vuoden aikana tarjottu 6 kaikille avointa etäkoulutustilaisuutta. Koulutustarpeista käyty keskustelua laajennetussa johtoryhmässä.
Museopalvelut	Työ lisää hyvinvointia	Kartoitetaan kyselyllä tai muuten syrjinnän toteutumista. Henkilökuntaa kannustetaan ilmoittamaan koetusta syrjinnästä matalalla kynnyksellä. Muistutetaan lähijohtajia heidän roolistaan syrjinnän ehkäisyssä.	2022	Käär Pekka	Henkilöstökysely toteutettu. Tulosten pohjalta järjestetty yhdenvertaisuuskoulutusta koko henkilökunnalle (yhteensä 160 osallistujaa). Museolla on aloitettu turvallisemman tilan periaatteiden laittaminen toimipaikkoihin.
Museopalvelut	Parempi johtaminen	Henkilökunnan tietoutta päätöksentekoprosesseista ja päätöksen perusteista	2022	Käär Pekka	Vuoden 2022 kunta10 tutkimuksen perusteella henkilöstön tyytyväisyys johtamiseen oli parantunut. Päätöksenteon

		parannetaan avaamalla päätöksente- koa tarkemmin kokousmuisoissa. Hen- kilökuntaa osallistetaan lisää päätösten valmisteluun.			perusteiden avaamista henkilöstölle on kehitetty onnistuneesti.
--	--	--	--	--	--

Matkailupalvelut

Vuonna 2022 korostunut, koronan jälkeen, alueelle suuntautuvan matkailun palauttaminen ja virkistäminen.

Majoitusmäärät ovat vuoden aikana palautuneet hyvinkin koronaa edeltävälle tasolle, Varsinais-Suomi +6 % ja Turku liki +10 %.

Turun osuus kasvanut enemmän kuin koko alueen (Turku +83 000 kun Varsinais-Suomi +80 000), samalla nostaen myös Turun osuutta.

	12/2019	12/2022	Muutos
Turku	850 000	933 000	9,76 %
Varsinais-Suomi	1 310 000	1 390 000	6,11 %
Turun osuus	64,89 %	67,12 %	2,24 %

Matkailun markkinoinnilla on voimakas vaikutus kaupungin, niin kotimaiseen kuin kansainväliseenkin imagoon, mistä johtuen jatkossa markkinoinnin toimenpiteet tulee synkronoida kaupungin muiden yksiköiden sekä yhteistyötahojen kanssa, jotta kaikki voimavarat ovat maksimaalisessa käytössä.

Matkailupalveluiden toimintaan vaikuttanut laajasti alkuvuodesta ilmoitettu liikkeenluovutuksen valmistelun sekä toteutus. Tämän lisäksi selvitetty liikkeenluovutuksen vaikutukset kaupungille jääviin palveluihin, kuten Ruissalo Campingin siirtyminen Liikuntapalveluiden alaisuuteen, voidakseen toteuttaa siirtymä mahdollisimman saumattomasti.

IV. Toimenpiteet

Palvelualue	Toimenpide	Vastuhenkilö	Ennuste 31.12.22	Toteuma 31.12.22	Kommentit
Matkailupalvelut	Ruissalon leirintäalueen jatko-hallinnointi	Sebastian Forssell	-	Ruissalon leirintäalueen jatkohallinnointi on siirtynyt liikuntapalveluille.	-
Matkailupalvelut	Matkailun markkinoinnin suunnitelma tuleville vuosille	Sebastian Forssell	-	Matkailun markkinoinnin suunnitelma on aloitettu.	-
Matkailupalvelut	Digitaalisuuden kehittämistoimenpiteet: kissmyturku.fi –sivuston kehittäminen, Archipelago-sivujen yhdistäminen kokonaisuuteen, verkkokaupan kehittäminen	Sebastian Forssell	-	Kehittämistoimenpiteitä on tehty.	-

V. Henkilöstöohj. toimenpiteet

Palvelualue	Painopistealue	Toimenpide	Vuosi	Vastuhenkilö	Toteutuma 31.12.2022
Matkailupalvelut	Rakentava ja hallittu muutos	Hallinnon uudistamisen johdosta tarve integroida organisaation erilaiset osaamiset yhteen	2022	Hellén Anne-Marget	-
Matkailupalvelut	Rakentava ja hallittu muutos	Koko henkilökuntaa koskeva koulutustarvekartoitus vastaamaan mm. pandemian aiheuttamiin muutoksiin alaan	2022	Hellén Anne-Marget	-

Orkesteri

Toimintavuoden 2022 keskeisin tehtävä ja tavoite oli orkesterin ja konserttitalon toiminnan palauttaminen koronapandemiaa edeltäneelle tasolle. Orkesterin järjestämiä konsertteja ja tapahtumia oli yhteensä 199, ainoastaan 2 tilaisuutta vähemmän kuin vuonna 2019. Vaikka kokonaiskävijämäärä oli yli kaksinkertainen koronavuosiin verrattuna, yhteensä 51 194 henkilöä, niin se laski neljänneksen vuodesta 2019. Viimeiset koronarajoitukset poistuivat vasta ensimmäisen vuosineljänneksen lopulla, eivätkä yleisöt koronarajoitusten poistuttuakaan palanneet tapahtumiin pandemiaa edeltävän ajan tapaan ennen kuin syyskauden mitta. Tämä vaikutti merkittävästi toimintatuottoihin, jotka jäivät talousarviosta noin 295 000 €.

Konserttitalon ulosvuokraus kiihtyi loppuvuotta kohden, ja kaikkiaan ulosvuokraustilaisuuksia oli 49. Koronarajoitukset ja yleisön hidas palaaminen konserttisaleihin näkyi myös ulosvuokrausten osallistujamäärässä, joka laski kolmanneksen vuodesta 2019. Konserttitalon ulosvuokrauksista peruuntui kaikkiaan 23.

TFO:n järjestämien sinfonia- ja kamarimusiikkikonserttien rinnalla orkesteri järjesti lukuisia tilaisuuksia lapsille ja nuorille. Kulttuuripalvelujen monipuolisen saatavuuden turvaamiseksi orkesteri teki laajaa yleisö- ja kohderyhmätyötä sekä kehitti uutta matalan kynnyksen toimintaa ja uusia yhteistyön muotoja. Orkesterin järjestämistä tilaisuuksista pitkälti toistasataa oli lapsille, nuorille sekä erilaisille kohderyhmille suunniteltuja ja suunnattuja tapahtumia.

Kuulijamäärät vaikuttivat huomattavasti talouden toteumaan, joka ylitti talousarvion n. 360 000 eurolla. Positiivista kuitenkin oli se, että sinfoniakonserttien täyttöaste nousi syyskauden mitta ja oli lähes 12 prosenttiyksikköä edellisvuotta korkeampi. Myös viitteet tulevasta lupaavat hyvää, kun kausikortteja keväälle -23 oli vuoden lopulla myyty jo enemmän kuin viime kausina.

Päivittäisarkensa ohella orkesteri osallistui kiinteästi uuden konserttitalon hankesuunnitelmavaiheeseen. Orkesterin toimisto alkoi laajentaa OPAS-orkesterihallinto-ohjelmiston käyttöä loppuvuodesta.

VI. Tavoitteelliset tunnusluvut

Palvelu- alue	Tunnusluku	Tun- nusluvun mit- tayksikkö	To- teutuma 2019	To- teutuma 2020	Tavoite 2021	To- teutuma 2021	Tavoite 2022	En- nuste 31.12.22	Toteutuma 31.12.22
Orkesteri	Orkesterin kävijämäärä	lkm	69 069	25 981	-	43 000	60 000	45 000	51 194
Orkesteri	Sinfoniakonserttien täyt- töaste %	%	88,86	85,15	-	78	80	70	-
Orkesteri	Lasten- ja nuortentapah- tumien kävijämäärä	lkm	16 695	875	-	6 000	10 000	11 000	11 356
Orkesteri	Kävijät yleisöyötapah- tumissa	lkm	4 528	2 446	-	2 500	4 000	2 500	2 809
Orkesteri	Konserttitalon ulosvuokraus, tapahtum- ien määrä	lkm	63	7	-	40	50	48	49
Orkesteri	Asiakastytyväisyyskyse- lyn KA	likert (1-5)	4,47	-	-	4,35	-	-	4,50

VII. Toimenpiteet

Palvelualue	Toimenpide	Vastuhenkilö	Ennuste 31.12.22	Toteuma 31.12.22	Kommentit
Orkesteri	Kausikorttiasiakkaille suunnat- aan kohdistettua viestintää ja heille järjestetään omia tilai- suuksia	Isomöttönen Nikke	Kausikorttiasiakkaiden er- ityinen huomioiminen jatkuu.	-	Pormestariohjelman nro: 18
Orkesteri	30 Lasten- ja nuortentapah- tumaa	Pulkkinen Heidi	Lapsille ja nuorille suunnattuja tapahtumia tullaan järjestä- mään tavoitetta enemmän, n. 50 kpl.	-	Pormestariohjelman nro: 18
Orkesteri	60 yleisöyötapahtumaa	Pulkkinen Heidi	60 yleisöyötapahtumaa	-	Pormestariohjelman nro: 18

Orkesteri	9 laitos- ja vanhainkotikonserttia	Pulkkinen Heidi	13 laitos- ja vanhainkotikonserttia	-	Pormestariohjelman nro: 21
Orkesteri	Linkitys kulttuurin kärkihankkeeseen	Isomöttönen Nikke	Musiikkitalon hankesuunnitelma valmistuu.	-	Pormestariohjelman nro:36
Orkesteri	10 verkkokonserttia	Helander Niina	15 verkkokonserttia	-	Pormestariohjelman nro: 47
Orkesteri	50 konserttitalon ulosvuokraustilaisuutta	Tapahtumapäällikkö	48 ulosvuokraustapahtumaa	-	Pormestariohjelman nro: 73
Orkesteri	Konserttitalon ulosvuokraustoiminnan kehittäminen asiakaslähtöisyyden näkökulmasta	Tapahtumapäällikkö	Vuokrauksen käytännöt päivitetty asiakasnäkökulmasta, hinnasto uusittu.	-	Pormestariohjelman nro: 73
Orkesteri	20 sinfoniakonserttituotantoa ja 10 uusintaa	Isomöttönen Nikke	24 sinfoniakonserttituotantoa ja 11 uusintaa	-	Pormestariohjelman nro: 76
Orkesteri	8 kamarimusiikkikonserttia	Pulkkinen Heidi	9 kamarimusiikkikonserttia	-	Pormestariohjelman nro: 76
Orkesteri	6 teema-/viihdekonserttia	Pulkkinen Heidi	6 teema-/viihdekonserttia	-	Pormestariohjelman nro: 76
Orkesteri	OPAS-orkesterihallinto-ohjelmiston käytön laajentaminen	Nuotistonhoitaja-tuottaja	Opas Nextin käyttö vakiintunut ja Opas Online otettu käyttöön.	Opas Next -ohjelma ja Opas Online käytössä.	-

VIII. Henkilöstöohj. toimenpiteet

Palvelualue	Painopistealue	Toimenpide	Vuosi	Vastuhenkilö	Toteutuma 31.12.2022
Orkesteri	Työ lisää hyvinvointia	Aloitetaan muusikoiden työnohjausryhmä ulkopuolisen asiantuntijan ohjauksessa	2022	Helander Niina	Muusikoiden työnohjausryhmä toteutunut
Orkesteri	Työ lisää hyvinvointia	Aloitetaan muusikoiden tuki- ja liikuntaelämistön ylläpitämisen sparrausryhmä työfysioterapeutin ohjauksessa	2022	Helander Niina	Sparrausryhmä toteutunut

Vetovoima- ja tapahtumavastuualue

Tapahtumatoiminta on palautunut koronaa edeltävälle tasolle. Entisten, vuosittain toistuvien tapahtumien lisäksi on saatu useita merkittäviä suur tapahtuma-avauksia. (mm. Knotfest, Karjalaturnaus, UMK jne.). Kaupungin oman tapahtumatuotannon järjestämisen, tuottamisen ja avustamisen palvelut, resurssit ja osaaminen on koottu ja niitä arvioidaan osana Uuden Turun toimintaa keväällä 2023. Tapahtumatoiminnan ja kaupungin markkinoinnin vuosikello on määritetty ja sitä hyödynnetään kaupunkikonsernin markkinoinnissa.

Kaupunkiopastamisen konsepti on valmistunut. Tapahtumaopastamisen pilotointi toteutettiin Knotfestissa ja Tapahtumaopastamisen käsikirja valmistunut.

Vetovoiman vaikuttavuuden arvioinnin pilotteja on toteutettu sekä kaupungin ja tapahtumajärjestäjien yhteistyöllä sekä yhdessä suurten tapahtumakaupunkien ja OKM:n kanssa. Vetovoiman vaikuttavuuden arvioinnin ja ennakoinnin työkalun kehittäminen on käynnistynyt ja ensimmäiset pilotit toteutettu.

Merellisen Turun ja Merikeskuksen kehittämistä on jatkettu. Kaupungin ja Forum Marinumin välinen yhteistyösopimus on uusittu.

Pyhiinvaelluskeskus toimii Turun tuomiokirkossa ja reittien ja palveluiden kehittämistä on jatkettu yhdessä kirkon ja matkailun toimijoiden kanssa. Kaupungin ja Turun arkkhiippakunnan tuomiokapitulien kanssa on solmittu uusi 3-vuotinen yhteistyösopimus, jonka tarkoituksena on edelleen kehittää pyhiinvaellustoimintaa ja kirkon kaupunkia vetovoima- ja matkailukaupunkina.

Ruokakaupungin monialaisen kokonaisuuden kehittämistyö on käynnistynyt ja pitkäaikaisten neuvottelujen tuloksena Turku isännöi kesällä 2023 Michelin tähtienluovutustapahtumaa yhdessä Business Finlandin, Visit Finlandin ja Food from Finlandin kanssa. Food Hub –hankkeen toteuttamista on jatkettu yhdessä Brahea-keskuksen kanssa.

Sport Event Management Finland -tapahtumaedistämisen yhteistyötä on jatkettu yhdessä suurten kaupunkien ja OKM:n kanssa.

IX. Tavoitteelliset tunnusluvut

Palvelualue	Tunnusluku	Tunnusluvun mittayksikkö	Toteutuma 2019	Toteutuma 2020	Tavoite 2021	Toteutuma 2021	Tavoite 2022	Ennuste 31.12.22	Toteutuma 31.12.22
Vetovoima- ja tapahtumavastuualue	Tapahtumapalveluiden sidosryhmäkyselyn (tapahtumajärjestäjille) käyttööotto	-	-	-	-	-	1	-	1
Vetovoima- ja tapahtumavastuualue	Tapahtumien aluetalousvaikutusten arvioinnin käyttöönotto	-	-	-	-	-	1	-	1

X. Toimenpiteet

Palvelualue	Toimenpide	Vastuuhenkilö	Ennuste 31.12.22	Toteuma 31.12.22	Kommentit
Vetovoima- ja tapahtumavastuualue	Päivitetään tapahtumatoiminnan edistämisen tavoitteet ja sitä toteuttava toimenpidesuunnitelma	Kirkkola Antti	-	Kaupungin oman tapahtumatuotannon järjestämisen, tuottamisen ja avustamisen palvelut, resurssit ja osaaminen on koottu yhteen ja niitä arvioidaan Uuden Turun toimintojen osana keväällä 2023. Suurtapahtumatoiminnan yleisiä tavoitteita on tarkennettu ja käynnistetty vetoimateemakohtaisten tapahtumien tavoitteiden määrittely sidosryhmien kanssa.	Pormestariohjelman nro: 73
Vetovoima- ja tapahtumavastuualue	Luodaan ja otetaan käyttöön teema- ja vuosikello	Kirkkola Antti	-	Tapahtumatoiminnan ja markkinoinnin vuosikello on määritetty ja sitä hyödynnetään kaupunkikonsernin markkinoinnissa.	Pormestariohjelman nro: 73
Vetovoima- ja tapahtumavastuualue	Sport Event Management Finland -	Kirkkola Antti	-	Hankkeeseen on osallistuttu ja yhteistyössä OKM:n ja suurten kaupunkien kanssa on tehty hankkeen puiteissa	Pormestariohjelman nro: 73

	hankkeeseen osallistuminen			suur tapahtumien edistämistyötä sekä pilotoitu tapahtumien arvioinnin menetelmiä. Avattu yhteinen urheilutapahtumien sähköinen markkinointipalvelu ja valmisteltu pysyvää yhteistyömallia.	
Vetovoima- ja tapahtumavastuualue	Käynnissä olevien vetovoimahankkeiden ja toimintojen jatkaminen	Kirkkola Antti	-	Merellisen Turun ja Merikeskuksen kehittämistä on jatkettu. Kaupungin ja Forum Marinumin välinen yhteistyösopimus on uusittu. Pyhiinvaelluskeskus toimii Turun tuomiokirkossa ja reittien ja palveluiden kehittämistä on jatkettu yhdessä kirkon ja matkailun toimijoiden kanssa.. Kaupungin ja Turun arkkhiippakunnan tuomiokapitulien kanssa on solmittu 3-vuotinen yhteistyösopimus , jona tarkoituksena on edelleen kehittää pyhiinvaellustoimintaa ja kirkon kaupunkia vetovoima- ja matkailukaupunkina. Ruokakaupungin monialaisen kokonaisuuden kehittämistyö on käynnistynyt ja pitkäaikaisten neuvottelujen tuloksena Turku isännöi kesällä 2023 Michelin tähtienluovutustilaisuutta yhdessä Business Finlandin, Visit Finlandin ja Food from Finlandin kanssa. Food hub -hankkeen toimenpiteiden toteuttamista on jatkettu yhdessä Braheakeskuksen kanssa.Sport Event Management Finland -tapahtumien edistämisen hanketta on jatkettu yhdessä OKM:n ja suurten kaupunkien kanssa.	Pormestariohjelman nro: 73,74,76
Vetovoima- ja tapahtumavastuualue	Merellisen Turun ja Merikeskuksen toimintojen koordinaatio ja jatkokehittäminen	Kirkkola Antti	-	Merellisen Turun ja Merikeskuksen kehittämistä on jatkettu. Kaupungin ja Forum Marinumin välinen yhteistyösopimus on uusittu.	Pormestariohjelman nro: 74,76

Vetovoima- ja tapahtumavastuualue	Vapaa-ajan vetovoima- ja elämystalveluiden kehittämisen pilottien valmistelu	Kirkkola Antti	-	Urheiluun ja liikuntaan kytkeytyvien palveluiden ja tapahtumien koostaminen ja matkailullinen hyödyntäminen on käynnistetty.	Pormestariohjelman nro: 76
Vetovoima- ja tapahtumavastuualue	Vanhan kaupungin elävöittäminen: Pyhiinvaelluskeskuksen toimintojen jatkokehittäminen sekä merkityksellisen matkailun koordinaatio yhdessä Turun arkkihiippakunnan tuomiokapitulin kanssa	Kirkkola Antti	-	Pyhiinvaelluskeskus toimii Turun tuomiokirkossa ja reittien ja palveluiden kehittämistä on jatkettu yhdessä kirkon ja matkailun toimijoiden kanssa. Kaupungin ja Turun arkkihiippakunnan tuomiokapitulin kanssa on solmittu 3-vuotinen yhteistyösopimus, jona tarkoituksena on edelleen kehittää pyhiinvaellustoimintaa ja kirkon kaupunkia vetovoima- ja matkailukaupunkina.	Pormestariohjelman nro: 76
Vetovoima- ja tapahtumavastuualue	Ruokakaupunki Turku -kehittämislinojen syventäminen: Food Hub elämystori -hankkeen toteuttaminen (hallinnointi Turun yliopisto Brahea-keskus)	Kirkkola Antti	-	Ruokakaupungin monialaisen kokonaisuuden kehittämistyö on käynnistynyt ja pitkäaikaisten neuvottelujen tuloksena Turku isännöi kesällä 2023 Michelin tähtienluovutustilaisuutta yhdessä Business Finlandin, Visit Finlandin ja Food from Finlandin kanssa. Food hub -hankkeen toimenpiteiden toteuttamista on jatkettu yhdessä Braheakeskuksen kanssa.	Pormestariohjelman nro: 76
Vetovoima- ja tapahtumavastuualue	Kaupunkiopastuksen koordinaation jatkaminen ja uusien palveluopastamisen toimintamallien kehittäminen, tapahtumakalenterin uudistaminen	Kirkkola Antti	-	Kaupunkiopastamisen konsepti on valmistunut. Tapahtumaopastamisen pilotointi toteutettiin Knotfest-tapahtuman yhteydessä. Tapahtumaopastamisen käsikirja on valmistunut ja käytössä. Elämuskalenteri otetaan käyttöön kaupungin verkkosivu-uudistuksen myötä.	Pormestariohjelman nro: 76

XI. Henkilöstöohj. toimenpiteet

Palvelualue	Painopistealue	Toimenpide	Vuosi	Vastuuhenkilö	Toteutuma 31.12.2022
Vetovoima- ja tapahtumavastuualue	Parempi johtaminen	Selkiytetään veto-voima- ja tapahtumatiimien roolit, tavoitteet ja työkokonaisuudet	2022	Kirkkola Antti	Vetovoima- ja tapahtumatiimien roolit ja tavoitteet on selkiytetty. Molemmilla tiimeillä on säännöllinen yhteistyökäytäntö sekä yhteisen toiminnan malli.
Vetovoima- ja tapahtumavastuualue	Työ lisää hyvinvointia	Hybridiajan työyhteisön toimintamallin ja sisäisen viestinnän vahvistaminen	2022	Kirkkola Antti	Vetovoima ja tapahtumatiimeillä on toiminnan malli ja sovitut viestinnän kanavat.

Kirjastopalvelut

Vuoden aikana asiakkaat palasivat kirjastoon ja lainoja tehtiin ennätysmäärä - 3 230 316, kasvua 3,6 % vuoteen 2019 verrattuna, sen sijaan kirjastokäynneissä jäätiin jälkeen vuoden 2019 luvuista n. 27 %. Käyttäjäkoulutuksia (767 kpl) oli enemmän kuin vuonna 2019 (736 kpl), mutta osallistujia hieman vähemmän johtuen alkuvuoden koronarajoituksista.

Yksi vuoden onnistumisista on henkilökunnan joustavuus ja sopeutuminen vaihtuviin tilanteisiin: ajankohtaisia teemoja (varautuminen, tietoturva, henkinen resilienssi) on nostettu esille koulutuksissa ja tapahtumatoiminnassa, kehitetty palveluita uusille asiakasryhmille (ukrainalaiset) ja parannettu entisiä, useita projektikokeiluja meneillään ja kirjastoauto on turvannut palveluita myös naapurikunnassa.

Vuoden 2022 ilmastoteko oli kiertotalouden edistäminen, johon liittyen tehtiin videoita kirjastosta kiertotalouden toteuttajana ja avattiin pääkirjaston Paja.

Talous toteutui lopulta suunnitellusti. Toimintatuloja kertyi ennakoitua enemmän ja toimintamenot pysyivät maltillisina. Erityisesti ICT-kulut alittivat budjetoidun. Erilaista projektirahoitusta oli tavanomaista enemmän, mikä osaltaan selittää toteumaa.

XII. Tavoitteelliset tunnusluvut

Palvelualue	Tunnusluku	Tunnusluvun mittayksikkö	Toteutuma 2019	Toteutuma 2020	Tavoite 2021	Toteutuma 2021	Tavoite 2022	Ennuste 31.12.22	Toteutuma 31.12.22
Kirjastopalvelut	Kulttuurikoordinaattorien järjestämät tapahtumat	lkm	526	456	550	412	550	550	504
Kirjastopalvelut	Aineistohankinnat	lkm	56 850	56 659	56 000	58 162	56 000	56 000	57 160
Kirjastopalvelut	Käyttäjäkoulutus	-	735	535	920	594	920	750	765
Kirjastopalvelut	Tapahtumat	lkm	1 943	1 313	1 400	1 307	1 400	1 500	1 727
Kirjastopalvelut	Tapahtumiin osallistuneet	lkm	61 342	120 383	60 000	166 584	80 000	110 000	108 597
Kirjastopalvelut	Asiakaskyselyn keskiarvo	likert (1-5)	4,42	-	-	-	-	-	4,50
Kirjastopalvelut	Asiakaskyselyn keskiarvo, pääkirjasto	likert (1-5)	4,43	-	-	-	-	-	4,50
Kirjastopalvelut	Elämyspolkuun osallistuneet	lkm	7 590	5 476	6 000	6 398	7 800	6 500	10 705
Kirjastopalvelut	Kirjakassi-asiakkaat	lkm	28	37	50	-	75	60	50

XIII. Toimenpiteet

Palvelualue	Toimenpide	Vastuuhenkilö	Ennuste 31.12.22	Toteuma 31.12.22	Kommentit
Kirjasto-palvelut	Asiakaspalvelun kehittäminen -projekti (TP)	Pilppula Rebecka	Toimintaa toteutettu suunnitelman mukaisesti, jatkuu 2023.	-	Pormestariohjelman nro: 18
Kirjasto-palvelut	Kirjasto osallistuu Pikkuväki taideassistentteina -projektiin ja esi-kouluikäisten palvelut konseptoidaan projektin linjausten mukaisesti.	Hernelahti Sanna	Projekti toteutettu ja esiopetuksen kulttuurikasvatussuunnitelman jalkauttamiseen saatu jatkorahoitus, toteutus meneillään. Valmis 2023.	-	Pormestariohjelman nro: 18
Kirjasto-palvelut	Runosmäen monitoimitalon suunnittelu: Kirjasto vetää monitoimitalon käyttäjäryhmää.	Pohjola Kari	Suunnittelu edennyt aikataulussa.	-	Pormestariohjelman nro: 18
Kirjasto-palvelut	Elämyspolun kohderyhmät ovat 2.-,4.-,5.-,7.- ja 9.-luokkalaiset ja koko ikäluokat tavoitetaan. Elämyspolku on kokonaisuutenaan myös virtuaalisesti tarjolla.	Hernelahti Sanna	Elämyspolkuun on osallistunut 7 800 oppilasta, tarjolla myös virtuaalisesti.	-	Pormestariohjelman nro: 18
Kirjasto-palvelut	Lukeva kunta -hankekokonaisuuteen osallistutaan omalla kehittämishankkeella (TP)	Hernelahti Sanna	Faksista jodeliin -projekti toteutuksessa, valmistuu 2023.	-	Pormestariohjelman nro: 18
Kirjasto-palvelut	Ikääntyneille suunnattuja virtuaalisia ja lähelle tuotuja palveluita kehitetään: OmaKirjaston kautta madalletaan kynnystä käyttää erilaisia digitaalisia palveluita ja palvelua kehitetään osana Lämpio-hanketta. Kirjakassipalvelu organisoidaan tehokkaammin ja lisätään asiakasmäärää.	Pilppula Rebecka	OmaKirjastoon tuotettu uutena ruotsinkielistä sisältöä. Lämpiohanke toteutunut. Kirjakassiasiakkaita 75.	-	Pormestariohjelman nro: 21

Kirjasto- palvelut	Perhekeskustoiminnassa aktiivisesti mukana oleminen ja toimenpiteiden vieminen käytäntöön.	Pilppula Rebecka	Perhekeskustoimintamallista viestitty ja vahvistettu osallistumista.	-	Pormestariohjelman nro: 21
Kirjasto- palvelut	Aktiivinen osallistuminen Kuntien yhteinen e-kirjasto -hankkeeseen.	Hypén Kaisa	Kuntien yhteinen e-kirjasto -hanke edennyt suunnitelman mukaisesti, hankkeessa mukana useita asiantuntijoita Turun kaupunginkirjastosta.	-	Pormestariohjelman nro: 47
Kirjasto- palvelut	Kirjastot ja tietojohdaminen -projekti (TP) ja projektin toimenpiteiden vieminen käytäntöön, esim. keltuttamisen hallintajärjestelmän hankinta	Hypén Kaisa	Projekti toteutunut suunnitelman mukaisesti ja kelluvan kokoelman hallintajärjestelmän hankinta meillä.	-	Pormestariohjelman nro: 47
Kirjasto- palvelut	Kirjasto on mukana kaupungin ilmastojoukkueessa ja tekee vuosittain ilmastoteon.	Pilppula Rebecka	Toteutettu toimenpiteitä kiertotalouden edistämiseksi (Pääkirjaston Paja), jatkettu viestintää.	Julkaistu video-sarja kirjastosta kiertotalouden edistäjänä ja avattu pääkirjaston Paja, jossa asiakkaiden käytössä 2 ompelukonetta, 2 saumuria, lämpöprässi, viinylileikkuri, lamiointilaite ja 2 3 D-tulostinta.	-

XIV. Henkilöstöohj. toimenpiteet

Palvelualue	Painopistealue	Toimenpide	Vuosi	Vastuuhenkilö	Toteutuma 31.12.22	Toteutuma 31.12.2022
Kirjastopalvelut	Työ lisää hyvinvointia	Sairaspoissaolojen vähentäminen: työkyvyn hallintamallin tehokas hyödyntäminen, epäkohtiin puututaan välittömästi, lähijohtajien valmentaminen	2022	Pilppula Rebecka	-	Sairaspoissaolojen ja keskustelujen tilanne kartoitettu säännöllisesti. Poissaoloja 5,4%. Osana perehdytystä käydään läpi puheeksiotot ja jokaisen oma vastuu työyhteisön ilmapiiristä.
Kirjastopalvelut	Työ lisää hyvinvointia	Kunta10-toimenpiteiden toteuttaminen onnistuneesti: Kokee usein työnimua – tavoite saada entiselle hyväälle tasolle Kokee työstressiä: paljon panostusta, vähän palkitsevuutta – tavoite lisätä palkitsevuutta Palautuu hyvin työpäivän aiheuttamasta rasituksesta – tavoite ennaltaehkäistä sairaspöissaoloja	2022	Pilppula Rebecka	-	Kunta10-tuloksissa on tapahtunut parannusta, mutta täysin tavoitteita ei saavutettu: Kokee usein työnimua parantunut, mutta ei 2018 tasolla; Koettu työstressi lisääntynyt huomattavasti vuoteen 2018 verrattuna, Palautuminen paremmalla tasolla. Kirjastopalvelujohdaja nostanut esille henkilöstökouksissa työn merkityksellisyyttä. Koko henkilökunnan kehittämispäivä oli 7.6.2022.

Nuorisopalvelut

Nuorisopalvelut tilinpäätös 2022

Nuorisopalveluiden vuotta 2022 leimasivat alkuvuoden koronasulut ja rajoitustoimet sekä koronan jälkeinen palveluihin palautumisen aika. Koronan jäljiltä nuorilla on ollut runsaasti palveluvelkaa. Nuorten yksinäisyys, mielen hyvinvointi, ääriliikkeiden nousu, väkivaltainen käytös ja väkivallan ihailu, harrastuksista pudokkuus, polarisaatio ja koventuvat arvot ovat leimanneet nuorten elämää kuormittavalla tavalla. Julkisuudessa on vahvasti puhuttu nuorten häiriökäyttäytymisestä ja nuorten oireilusta.

Onnistuminen on se, että nuorisopalvelut on kuitenkin ennakkohuolesta huolimatta vuonna 2022 tavoittanut koronarajoitusten päätyttyä runsaasti lapsia ja nuoria. Huoli siitä, löytävätkö lapset ja nuoret takaisin palveluihin on osoittautunut suurimmaksi osaksi turhaksi. Tilojen ja toimintojen tarve on ollut kaiken ikäisillä lapsilla ja nuorilla suurta. Nuorisopalvelut ovat puhuneet nuorten puolesta. Julkisuudessa nuoria on tarkasteltu runsaasti häiriökäyttäytymisen kautta, ja siksi nuorisopalvelut ovat puhuneet myös nuorten oikeudesta käyttää kaupunkitilaa, näkyä ja kuulua pitkän korona-ajan jälkeen. Nuorisopalvelut ovat halunneet vahvistaa nuorten tulevaisuususkoa, toiveikkuutta ja turvallisuutta mm. viestimällä turvallisista aikuisista, joita on Turussa runsaasti juuri nuoria varten. Nuorisopalveluissa on tunnustettu nuorten kuormitus ja huoli koronasta, Ukrainan sodasta, perheiden kiristyvistä taloustilanteesta hintojen nousun suhteen, unohtamatta ilmastohuolta ja edelleen vahvasti esillä olevia nuorten mielenhyvinvoinnin kysymyksiä ja yksinäisyyttä.

Harrastaminen ja aktiivinen vapaa-aika turvallisessa ohjauksessa ovat korostuneet vuonna 2022. Nuorisotiloissa, Vimmassa, musiikkitoiminnassa ja Seikkailupuistossa on tarjottu runsaasti maksutonta harrastustoimintaa. Nuorisopalvelut ovat osaltaan osallistuneet Kivaloma-toiminnan toteuttamiseen. Nuoria on kannustettu osallistumaan asukasbudjetoinnin ideointiin ja äänestykseen. Nuorten osallisuutta on lisätty ja nuoria on kuultu palveluiden kehittämisestä. Nuoria on osallistettu aktiivisesti myös Vimman palveluiden uudistamisessa. Osallisuuden menetelmien kehittämiseen tulee panostaa myös jatkossa. Nuorten aikuisten asema on herättänyt huolta ja jatkossa myös yli 18-vuotiaiden nuorten vapaa-ajantoimintaan tulee panostaa.

Korona ajan jälkeisenä onnistumisena, mutta myös kehittämisen kohteena voidaan pitää digityövälineiden sekä menetelmien ja osaamisen lisääntymistä. Erityisesti kohdennetun nuorisotyön vastuualueella palveluja on toteutettu hybridimuodossa, joka on madaltanut palveluihin osallistumisen kynnyksiä. Nuorisopalveluiden tulee kuitenkin edelleen kehittää digitaalisia palveluitaan kuten nuorisokorttia, verkossa tehtävää nuorisotyötä ja palveluiden toteuttamista rinnakkain digitaalisesti sekä lähipalveluna.

Nuorten häiriökäyttäytyminen leimasi vahvasti vuotta 2022. Ikävistä asiasta huolimatta onnistumisena voidaan pitää ketterää ja muutoksiin vastannutta tiimityötä. Nopealla aikataululla toteutettiin Poppi -jalkautuvan työn pilotti 19.4.-14.8.2022. Lisäksi nuorisohjaaja aloitti Ankkuri-toiminnassa ja täydensi moniammatillista tiimiä nuorisotyöllisellä osaamisella. Kehittämisen kohteena on tulevaisuudessa tunnistaa, mikä on nuorisotyön ja nuorisopalveluiden ydintehtävä puhuttaessa nuorten häiriökäyttäytymisestä ja miten nuorten palveluita voidaan kehittää entistä monimuotoisemmiksi, jotta ne tarjoavat kiinnittymispintaa nuorille ei-toivotun käytöksen sijaan. Nuorten palveluverkkoselvitys käynnistyi vuonna 2022 ja jatkuu vuoden 2023 aikana vastaten juuri kysymykseen, miten nuorisopalveluiden resurssit olisivat tarkoituksenmukaisinta kohdistaa.

Vuoden 2022 aikana myös juhlittiin. Seikkailupuisto täytti 40 vuotta ilahduttaen monia lapsia ja lapsiperheitä juhluvuoden tapahtumilla ja toimintoilla. Lasten itsensä tekemää taidetta ja lastenkulttuurioikeuksien vaalimista tuotiin esille. Monet teemapäivät, tapahtumat, konsertit ja esitykset saivat jälleen avata ovensa asiakkaille korona-ajan jälkeen. Ehdoton onnistuminen on ollut se, että pitkien sulkuaikojen jälkeen lapset, nuoret, nuoret aikuiset ja lapsiperheet ovat jälleen palanneet palveluiden ja tapahtumien pariin.

Hallinnollisesti ja työhyvinvoinnillisesti nuorisopalveluita kuormittivat vuonna 2022 monet henkilöstövaihdokset myös keskeisissä avainviroissa. Onnistumisena voidaan pitää laajamittaista tehtävänkuvien uudistamista, oppilaitosyhteistyötä ja mukautumista korona-ajan poikkeustehtäviin.

XV. Tavoitteelliset tunnusluvut

Palvelualue	Tunnusluku	Tunnusluvun mit-tayksikkö	To-teutuma 2019	To-teutuma 2020	Tavoite 2021	To-teutuma 2021	Tavoite 2022	En-nuste 31.12.22	Toteutuma 31.12.22
Nuorisopalve-lut	Omassa digitaali-sessa toimin-nassa kohdattu-jen nuorten määrä (kohtaami-sella tarkoitetaan vuoro-vaikut-teista, ohjauksel-lista ja kasvatuk-sellista tapaa-mista, joko yksi-löllisesti tai ryh-mässä.) Käynnis-tysmittari, tieto saadaan 2021	lkm	-	-	-	-	7 000	7 000	6 442
Nuorisopalve-lut	Sosiaalinen vah-vistaminen työpa-jatoiminnassa	%	90	88	-	90	90	93	93
Nuorisopalve-lut	Toiminnan suun-nitteluun ja toteu-tukseen osallistu-neet nuoret	lkm	-	425	-	450	500	2 000	3 245

Nuorisopalvelut	Kohdennettu nuorisotyö: 15-29 – vuotiaat Yksittäisten ohjattujen nuorten määrä (Pajatoiminnassa, nuorten tieto- ja neuvontapalvelussa ja etsivässä nuorisotyössä ohjatut yksittäiset nuoret, myös kumppanit etsivässä nuorisotyössä) (elokuu 21: 3237) Laskentatapa muuttuu 2022.	lkm	-	790	-	500	500	3 300	4 267
Nuorisopalvelut	0-29 –vuotiaat Yksittäisten ohjattujen nuorten määrä: nuorisokortit, Cube kausikortit ja ohjatut harrastekurssiosallistujat	lkm	7 274	5 774	-	6 000	7 000	-	3 053

XVI. Toimenpiteet

Palvelualue	Toimenpide	Vastuhenkilö	Ennuste 31.12.22	Toteuma 31.12.22	Kommentit
-------------	------------	--------------	------------------	------------------	-----------

Nuorisopalvelut	Kouluissa ja oppilaitoksissa tehtävän nuorisotyön kehittäminen (Nuova-projekti) jatko epävarma? TP	Laaksonen Taina	Vuodeksi 2023 oppilaitoksissa tehtävä nuorisotyön malli valmis ja toteuttajakumppanit valittu.	-	Pormestariohjelman nro: 16
Nuorisopalvelut	Jalkautuva nuorisotyön toimintamallin kehittäminen ja juurruttaminen TP	Laaksonen Taina	Jalkautuvan nuorisotyön jatkomalli valmis.	-	Pormestariohjelman nro: 16
Nuorisopalvelut	Keskustan nuorisotilatarpeiden selvitys ja ratkaisu TP	Saarinen Minna	Vimman nykytoiminnan tarkastelu ja uudistaminen käynnistyy	-	Pormestariohjelman nro: 18
Nuorisopalvelut	ENNI: Innovaatio- ja ennakoitavimallin kehittämisprojekti TP	Lehtiö-Vainio Annina	Projektin näkökulmia ja sisältöjä pyritään hyödyntämään ja istuttamaan työhön määriteltyjen kokeilujen kautta.	Henkilöstövaihdosten vuoksi projekti ei ole toteutunut suunnitellusti. Projekti toteutetaan oman henkilökunnan voimin ja resurssein, joten sitä jatketaan vuonna 2023, kun nuorisopalvelupäällikön vakanssi on saatu täytettyä.	Pormestariohjelman nro: 47
Nuorisopalvelut	Nuorisopalveluiden tila- ja palveluverkon kehittäminen TP	Lehtiö-Vainio Annina	Kesälomien jälkeen työskentely suunnitellaan suuraluuden kautta tehtävään tarkasteluun. Aikataulu tulenee venymään suunnitellusta 2022	Työ on käynnissä, Pansio-Perno suuraluetta on tarkasteltu. Työtä tehdään palveluverkkojohtajan vetämänä ja se jatkuu vuonna 2023 ihmiskeskeisen johtamisen mallia toteuttaen.	Pormestariohjelman nro: 47
Nuorisopalvelut	Mobiilinuorisokortin / nuorisopassin käyttöönotto (pilotti 2:ssa mukana)TP	Salminen Anna /Halkilahti Maria	Nuorisopassin jatkopilotissa mukana, edut + nuorisotilojen käyttöön QR koodi seurantaan.	Nuorisopassipilotti jatkuu vuonna 2023. Nuorisopalvelut tulevat luopumaan seutukunnallisesta nuorisokortista vuonna 2023 ja Turun	Pormestariohjelman nro: 47

				tulee tarkastella, millainen digitaalinen kortti parhaiten palvelisi nuoria jatkossa.	
Nuorisopalvelut	Some-ja diginuorisotyön kehittämisprojekti TP	Lehtiö-Vainio Annina /Halki-lahti Maria	Edistetty Someturvan käyttöottoa. Kuvattu nuorisotyöntekijä verkossa -toimintamalleja. Kartoitettu tarpeet ja toteutusmahdollisuuksia sähköiseen nuorisokorttiin.	Projekti on päättynyt vuoden 2022 lopussa, kehitystyö jatkuu. KS. edellinen kohta.	Pormestariohjelman nro: 47
Nuorisopalvelut	Digipoint-projekti: digitaalisen työpajamuodon kehittäminen (jatkuu 05/2022) TP	Laaksonen Taina	Hankekauden aikana kehitetty nuorten digialan työpajamuoto juurtunut perustoimintaan	-	Pormestariohjelman nro: 47

XVII. Henkilöstöohj. toimenpiteet

Palvelualue	Painopistealue	Toimenpide	Vuosi	Vastuhenkilö	Toteutuma 31.12.22	Toteutuma 31.12.2022
Nuorisopalvelut	Työ lisää hyvinvointia	Vahvistetaan puuttumista: perehdytetään toiminnanjohtajia ja henkilökuntaa ohjeistukseen, käsitellään puuttumistilanteita lähijohtajien kanssa. Vahvistetaan yhteistä linjaa.	2022	Lehtiö-Vainio Annina	-	Osin edistynyt. On toteututettu koulutuksia ja kaikki nuorisopalveluiden lähijohtajat kokoontuvat kuukausittain johtamiskysymysten äärelle.

Nuorisopalvelut	Parempi johtaminen	Take-keskustelujen käyminen työntekijöiden kanssa, kaupungin mallin mukaisesti.	2022	Lehtiö-Vainio Annina	-	Take-keskustelujen toteutusprosentti yli 80%.
Nuorisopalvelut	Parempi johtaminen	Nuorten vahvempi osallisuus päätöksenteossa, vahvistetaan tiimien tavoitteiden asettamista 3 kk:n välein, johtamisviestinnän parantaminen: viestitään selkeästi päätösten perusteluista.	2022	Lehtiö-Vainio Annina	-	Tiimit käyvät tavoitteet läpi osavuosisikatsauksittain, nuvan ja päättäjien keskustelutilaisuuksia on säännöllisesti. Asukasbudjetin toimenpiteet kohdistuivat lapsiin ja nuoriin. Korona-ajan jälkeen osallistaminen nuorille tavalla on yhä tärkeämpää. Palveluiden kehittämisessä ja palveluverkkoselvityksessä osallistetaan nuoria. Johtoryhmän muistiot ovat henkilökunnan luettavissa, päätöksiin on kirjattu perustelut. Henkilöstön kesken viestitään kuukausikirjeellä.

Liikuntapalvelut

Toimintaympäristössä koronaviruspandemian jatkuminen on hidastanut liikuntapaikkojen käyttöä. Tämän lisäksi Ukrainan kriisin seuraukset energian hinnan nousuna ovat kasvattaneet liikuntapaikkojen ylläpitokuluja. Edellä mainituista syistä toiminnan ja talouden tavoitteiden saavuttaminen on vaikeutunut ja niihin ei täysimääräisesti päästä.

Energiahinnan nousu ja yleinen inflaatio näkyivät kohonneina menoina. Sähkömenot ylittyivät kohonneiden energiahintojen vuoksi noin 400 000 euroa. Maksutuottojen osalta jäätiin tavoitteesta noin 500 000 euroa, koska pandemia-aikana pudonneet liikuntapaikkojen kävijämäärät ja toimintoihin osallistumisten käyttöasteet eivät palanneet pandemiaa edeltävälle tasolle vuoden 2022 aikana. Loppuvuoden suunta kävijämäärissä ja tuotoissa kuitenkin osoittaa, että asiakasmäärät ovat palautuneet lähes ennalleen ja voidaan arvioida, että tuotto-odote toteutuu vuonna 2023.

Ikäryhmäkohtaiset liikuttamisen palvelut eivät saavuttaneet asetettuja kävijämäärätavoitteita vuonna 2022, koska vuoden alussa pandemia häiritsi edelleen toiminnan järjestämistä. Pandemian vaikutus väheni vuoden edetessä, mutta ihmisten liikuntakäyttäytyminen jatkui koko vuoden ajan varovaisena, eikä palvelujen pariin näin ollen palattu tavoitteiden mukaisesti. Elpymisen merkkejä nähtiin kuitenkin vuoden toisella puoliskolla. Näkymä vuodelle 2023 näyttää toiminnan järjestämisen sekä kävijämäärien kasvun näkökulmasta paremmalta.

Liikuttamisen palveluita kehitettiin laajasti vuoden 2022 aikana. Kerätyn tiedon pohjalta luodut kehittämisen toimenpiteet kohdistuivat kaikkiin ikäryhmiin ja johtivat muun muassa nuorten liikuntapalvelutuote Mihin uudelleenbrändäykseen, työikäisten ryhmämuotoisen liikuntaneuvonnan laajentamiseen sekä ikääntyneiden VoiTas-tehoryhmätoiminnan volyymin kasvuun. Peruspalveluiden lisäksi toimintaa kehitettiin ketterästi aktivoimalla kuntalaisia esimerkiksi tarjoamalla HeiaHeia-hyvinvointisovellusta kuntalaisten kokeiltavaksi, järjestämällä hiihtokouluja sekä muuta ulkoliikuntaa.

Liikuntapaikkaverkon kokonaisvaltaisesta kehittämisestä tehtiin historialliset päätökset (kv 11.4.22 § 67 ja kv 12.12.22 § 249), joissa linjattiin mm. liikuntapaikkojen uudisrakentamisen ja peruskorjaamisen periaatteet sekä liikunnan avustusjärjestelmän ja kaupungin liikuntatilojen käytön hinnoittelun kulmakivet. Päätöksen mukaan turkulaiset 7–19-vuotiaat tulevat saamaan kaupungilta 200–300 arvoisen harrastekortin sijoitettavaksi ohjattuun liikuntaharrastukseen turkulaisissa liikunta- ja urheiluseuroissa. Lisäksi harjoitustilavuokrien korvaamisavusta korotetaan merkittävästi tarjoten yhdistyksille lisää taloudellista tukea alle 20-vuotiaiden liikuntaolosuhdekuluihin.

XVIII. Tavoitteelliset tunnusluvut

Palvelualue	Tunnusluku	Tunnusluvun mit-tayksikkö	To-teutuma 2019	To-teutuma 2020	Tavoite 2021	To-teutuma 2021	Tavoite 2022	Ennuste 31.12.22	Toteutuma 31.12.22
Liikuntapalvelut	Ohjatun toiminnan käyntikerrat yhteensä	lkm	47 600	29 600	-	28 850	48 000	48 000	37 611
Liikuntapalvelut	Ostettujen ohjaustoimintojen käyntikerrat	lkm	117 100	72 600	-	45 300	120 000	120 000	94 400
Liikuntapalvelut	Tapahtumien käyntikerrat	lkm	46 200	15 000	-	8 000	50 000	50 000	28 986
Liikuntapalvelut	Liikuntapaikkojen käyntimäärä	lkm	1 663 000	1 072 400	-	1 100 000	1 600 000	1 600 000	1 267 400
Liikuntapalvelut	Uimalaitosten käyntimäärä	lkm	825 700	525 000	-	535 000	800 000	800 000	733 500
Liikuntapalvelut	Kausituotteiden myyntimäärä	lkm	10 500	5 200	-	6 000	11 000	11 000	11 500
Liikuntapalvelut	Kausituotteiden myyntimäärä	€	402 700	195 500	-	200 000	420 000	420 000	475 000
Liikuntapalvelut	Sarjarannekkeiden myyntimäärä	lkm	26 600	18 900	-	19 000	27 000	27 000	22 400
Liikuntapalvelut	Sarjarannekkeiden myyntimäärä	€	1 147 900	792 000	-	800 000	1 150 000	1 150 000	993 900
Liikuntapalvelut	Jaettujen vuorojen lukumäärä	lkm	93 600	74 500	-	101 700	93 000	93 000	103 400

Liikuntapalvelut	Alle 20-vuotiaiden osuus tilavarauksista	%	57	58	-	60	60	60	62
Liikuntapalvelut	Liikuntapaikkojen varausaste arkisin 8-16	%	54	45	-	50	55	55	43
Liikuntapalvelut	Liikuntapaikkojen varausaste arki-iltaisin ja viikonloppuisin	%	72	64	-	65	70	70	60
Liikuntapalvelut	Liikuntapaikkojen asiakaskyselyn keskiarvo (2018: 3,8)	likert (1-5)	-	4	-	-	4	4	3,76

XIX. Toimenpiteet

Palvelualue	Toimenpide	Vastuuhenkilö	Ennuste 31.12.22	Toteuma 31.12.22	Kommentit
Liikuntapalvelut	Lasten ja nuorten liikuntapalvelutuotteet ja harrastamisen Turun malli (Kärkihankeytkös HYA, liikkumisen toimenpideohjelma) (TP)	Kalmari Markus ja Halonen Esko	Toimintaa toteutettu suunnitelman mukaisesti, jatkuu 2023.	-	-
Liikuntapalvelut	Avustamisen uudistaminen	Kalmari Markus	Uusi avustajajärjestelmä on hyväksytty syksyn 2022 aikana, käytössä 2024	-	Pormestariohjelman nro: 20
Liikuntapalvelut	Liikuntapaikkaverkkoselvitys	Kalmari Markus	Etenee suunnitelmien mukaan	-	Pormestariohjelman nro: 20
Liikuntapalvelut	Digitaalisten liikuntapalveluiden kehittäminen	Halonen Esko	Edennyt suunnitelmien mukaan	-	Pormestariohjelman nro: 47

Liikuntapalvelut	Työikäisten liikuntapalvelut ja niiden kehittäminen: Liikkuva aikuinen (Kärkihankekytkös HYA, liikkumisen toimenpideohjelma) (TP)	Halonen Esko	Toteutuu suunnitelmien mukaan ja AVI:sta on haettu jatkorahoitusta	Edennyt suunnitelmien mukaan ja liikuntaneuvontaa on laajennettu	-
Liikuntapalvelut	Ikääntyvien liikuntapalvelut ja niiden kehittäminen: Voimaa vanhuuteen (Kärkihankekytkös HYA, liikkumisen toimenpideohjelma) (TP)	Halonen Esko	-	Voima- ja tasapainoryhmien määrää on lisätty suunnitelmien mukaan.	-
Liikuntapalvelut	Liikuntapaikkaverkon päivitykseen liittyvät tarveselvitykset ja hankesuunnitelmat sekä muut selvitykset olosuhteista	Nummi Oskari	Selvitykset pysyneet aikataulussa	Tarveselvitykset ovat pysyneet aikataulussa, hankesuunnitelmissa jonkin verran viivettä	-
Liikuntapalvelut	Seurayhteistyö (kärkihankekytkös HYA, liikkumisen toimenpideohjelma)	Kalmari Markus	Kärkihankkeen toimenpiteitä ja liikuntapalveluita on mukana toteuttamassa liikuntaseurat aikasempaa laajemmin	Tavoitteessa on pysytty ja jo entuudestaan korkealla tasolla ollut seurayhteistyö liikuttamisen palveluissa on laajentunut, liikuntaseurojen määrä lisääntyy eri ikä- ja kohderyhmien palveluiden tuottamisessa	-

XX. Henkilöstöohj. toimenpiteet

Palvelualue	Painopistealue	Toimenpide	Vuosi	Vastuhenkilö	To- teutuma 31.12.22	Toteutuma 31.12.2022
Liikuntapalvelut	Työ lisää hyvinvointia	Kunta10-toimenpiteiden toteuttaminen onnistu-	2022	Kalmari Markus	-	Toteutettu, suunnitelmallisella osallistamisella ja kouluttamisella

		neesti: sosiaalisen pääoman ja yhteisöllisyyden lisääminen ja edistäminen sekä kehittämismyönteisyyden ylläpitäminen				
Liikuntapalvelut	Parempi johtaminen	Tiedonkulku varmistetaan viestimällä kahdensuuntaisesti palvelualueen johtoryhmässä, laajennetussa johtoryhmässä, osastopalaverissa ja henkilökokouksissa.	2022	Kalmari Markus	-	Toimittu tavoitteen mukaisella tavalla
Liikuntapalvelut	Rakentava ja hallittu muutos	Osallistetaan työntekijöitä aiempaa laajemmin kehittämistyöhön.	2022	Kalmari Markus	-	Pyritty toteuttamaan toimenpiteen mukaan, eri tasoilla organisaatiossa

Kulttuuri- ja nuorisolautakunta

Kirjastopalvelut

	Talousarvio 2022	Talousarvio muutokset 2022	Talousarvio muutoksineen 2022	Toteuma 2022	Poikkeama
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
Toimintatuotot	858 000	0	858 000	1 203 059	345 059
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-12 016 166	-60 282	-12 076 448	-12 442 556	-366 107
TOIMINTAKATE	-11 158 166	-60 282	-11 218 448	-11 239 497	-21 048

Museopalvelut

	Talousarvio 2022	Talousarvio muutokset 2022	Talousarvio muutoksineen 2022	Toteuma 2022	Poikkeama
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
Toimintatuotot	2 695 000	0	2 695 000	3 046 638	351 639
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-11 201 328	-492 610	-11 693 938	-12 034 798	-340 860
TOIMINTAKATE	-8 506 328	-492 610	-8 998 938	-8 988 160	10 779

Orkesteri

	Talousarvio 2022	Talousarvio muutokset 2022	Talousarvio muutoksineen 2022	Toteuma 2022	Poikkeama
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
Toimintatuotot	1 200 000	0	1 200 000	905 474	-294 526
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-6 105 584	-152 835	-6 258 418	-6 328 206	-69 788
TOIMINTAKATE	-4 905 584	-152 835	-5 058 419	-5 422 732	-364 314

Yleinen kulttuuritoiminta

	Talousarvio 2022	Talousarvio muutokset 2022	Talousarvio muutoksineen 2022	Toteuma 2022	Poikkeama
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
Toimintatuotot	0	0	0	0	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-9 000 000	130 000	-8 870 000	-9 105 343	-235 343
TOIMINTAKATE	-9 000 000	130 000	-8 870 000	-9 105 343	-235 343

Matkailu

	Talousarvio 2022	Talousarvio muutokset 2022	Talousarvio muutoksineen 2022	Toteuma 2022	Poikkeama
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
Toimintatuotot	440 000	0	440 000	424 184	-15 816
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-3 390 000	-407	-3 390 407	-2 400 711	989 696
TOIMINTAKATE	-2 950 001	-407	-2 950 407	-1 976 527	973 880

Nuorisopalvelut

	Talousarvio 2022	Talousarvio muutokset 2022	Talousarvio muutoksineen 2022	Toteuma 2022	Poikkeama
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
Toimintatuotot	918 500	0	918 500	654 827	-263 673
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-9 318 500	-9 089	-9 327 589	-8 767 825	559 764
TOIMINTAKATE	-8 400 000	-9 089	-8 409 089	-8 112 998	296 091

Palvelukokonaisuuden yhteiset

	Talousarvio 2022	Talousarvio muutokset 2022	Talousarvio muutoksineen 2022	Toteuma 2022	Poikkeama
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
Toimintatuotot	0	0	0	92 927	92 927
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-2 779 923	297 480	-2 482 442	-2 662 387	-179 945
TOIMINTAKATE	-2 779 923	297 480	-2 482 442	-2 569 460	-87 018

Liikuntalautakunta

Liikuntapalvelut

	Talousarvio 2022	Talousarvio muutokset 2022	Talousarvio muutoksineen 2022	Toteuma 2022	Poikkeama
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
Toimintatuotot	4 324 552	0	4 324 552	4 197 513	-127 039
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-25 024 552	-43 213	-25 067 766	-25 729 502	-661 736
TOIMINTAKATE	-20 700 000	-43 213	-20 743 213	-21 531 989	-788 776